

Försöksverksamheter kring de mest sjuka äldre

Sveriges Kommuner och Landsting och staten är överens om att utvecklingsåtgärder inom vård och omsorg för äldre bör vara strategiska och långsiktiga och har därför tecknat överenskommelser som bl.a. innebär statsbidrag till stöd för utvecklingsarbetet. Inom ramen för dessa satsningar har 70 miljoner kronor anslagits till försöksverksamheter kring de mest sjuka äldre. Intentionen är att motsvarande summa ska utgå under tre år vilket innebär att satsningen totalt omfattar 210 miljoner kronor.

Utgångspunkt för försöksverksamheterna

”Förbättringsarbete med den äldre i centrum” och ett helhetsperspektiv ska vara vägledande för försöksverksamheterna. Dessa ska utgå från de mest sjuka äldres behov av samordnade insatser med höga krav på kvalitet och kontinuitet samt överblick och sammanhang för den enskilde. En viktig målsättning är att äldre personer med omfattande behov inte ska behöva administrera och samordna sina vård- och omsorgskontakter på egen hand. ”De mest sjuka äldre” är människor i hög ålder som har omfattande och återkommande behov av vårdinsatser från flera vårdgivare/verksamheter både inom kommunen och landstinget.

Vem kan söka?

Kommuner och landsting i nära samverkan samt privata/ideella verksamheter och organisationer är välkomna att ansöka om medel till försöksverksamheter. En privat utförare kan vara huvudsökande men måste ha en offentlig huvudman som medsökande.

Vilka typer av försöksverksamheter kan man söka medel till?

1) Processorienterade förbättringsmodeller

Försöksverksamheter som innebär stöd för utveckling av en bättre samverkan enligt olika former av processorienterade förbättringsmodeller, t.ex. den s.k. Lean-modellen, genombrottsmetoden, dialogseminariemetoden m.fl. liknande modeller. Flera vårdgivare inom kommunen och landstinget bör innefattas i förbättringsarbetet.

Försöksverksamheter kring de mest sjuka äldre

2) Organisatoriska lösningar som bidrag till förbättrat samarbete

Organisatoriska lösningar i nära samverkan mellan kommuner och landsting; uppbyggnad av gemensamma centrumbildningar, samverkan i gemensamma nämnder, äldreårscentraler, verksamheter för palliativ vård, "gemensam ingång" till vården, samlokaliserade/samfinansierade verksamheter och i övrigt organisationsformer som främjar en sammanhållen vård- och omsorgsprocess för de mest sjuka äldre.

3) Helhetsperspektiv på vård- och omsorgskedjan

Andra former för mer idéburna försöksverksamheter kan ges medel där ett helhetsperspektiv måste vara tydligt. Försöksverksamheterna bör sträcka sig över olika huvudmän och utförare (kommun, landsting och idéburna/enskilda verksamheter) och utgå från uppföljningar av individens fysiska, psykiska, sociala behov, nödvändig kompetens och optimal personalkontinuitet.

Försöksverksamheter kan också utveckla och pröva förslag på adekvat vägledning för äldre bl.a. i form av "äldrelots", utveckla ett ökat socialt innehåll, ett salutogent perspektiv samt ta fram modeller för bättre tillgång till avancerad vård och omsorg i hemmet.

Vad kan man söka medel till?

Medel kan endast utgå till de merkostnader som krävs för att kunna genomföra försöksverksamheten: projektledning/processtöd, utbildningsinsatser, uppföljning/utvärdering och övriga omkostnader i direkt anslutning till försöksverksamheten.

Urvalskriterier – följande villkor ska vara uppfyllda:

- Ansökan ska vara politisk förankrad hos samtliga sökande och medsökande. Medel till de ansökningar som beviljas utbetalas när en kopia på beslut i respektive nämnd/motsvarande inkommit till SKL.
- Försöksverksamheten ska innefatta en nära samverkan mellan flera vårdgivare. Därutöver premieras samverkan med ytterligare aktörer – anhöriga, brukarorganisationer osv.
- Ansökan ska innehålla en beskrivning av hur försöksverksamheten ska följas upp och utvärderas lokalt.

Vid bedömning av ansökan kommer hänsyn också tas till följande:

- Hur brukare och närstående involveras i försöksverksamheten med ett tydligt brukarperspektiv som utgångspunkt.
- Om försöksverksamheten bedöms vara lovande; vi efterlyser innovativa idéer och nya sätt att lösa kända utmaningar.
- Vilken möjlighet försöksverksamheten bedöms ha att fortleva efter projekttidens slut – utan särskilt riktade medel.
- Försöksverksamhetens tillämpbarhet (ex. metod, arbetssätt, organisation) även i andra delar av landet.

Försöksverksamheter kring de mest sjuka äldre

Nationell utvärdering av försöksverksamheterna

Socialstyrelsen har fått i uppdrag att engagera en oberoende utvärderare som vetenskapligt ska utvärdera och följa upp försöksverksamheterna. Dessa utvärderingar ska sammanställas med avsikt att försöka dra generella slutsatser som kan användas för att sprida goda exempel och stimulera en nationell utveckling på området.

Ansökningsprocessen

Sista ansökningsdag är den **11 juni kl. 12.00**. [Klicka här för att komma till ansökningsformuläret](#) eller kopiera in adressen till ansökningsformuläret nedan i adressfältet på din webbläsare:

<https://websurvey.textalk.se/start.php?ID=37795>

En pappersutskrift på ansökan med namnteckning från ansvarig förvaltningschef/motsvarande ska vara SKL tillhanda **senast den 14 juni** till följande adress:

*Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för vård och omsorg
Att: Therese Lindman
118 82 STOCKHOLM*

Medel kommer att beviljas ca 15–20 försöksverksamheter.

Samtliga sökanden kommer att få ett skriftligt besked senast den 30 juni.

Kontaktpersoner på SKL

Therese Lindman, projektkoordinator therese.lindman@skl.se, 08-452 71 52
Kristina Jennbert, projektledare kristina.jennbert@skl.se, 08-452 78 47